

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПОДАТКОВОЇ СПРАВИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА КОНСАЛТИНГУ

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ
В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА
ІНСТРУМЕНТИ
ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

Збірник
матеріалів круглого столу
29 березня 2024 року

Ірпінь 2024

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПОДАТКОВОЇ СПРАВИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА КОНСАЛТИНГУ**

**ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ
В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ТА ІНСТРУМЕНТИ
ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ**

Збірник матеріалів круглого столу

29 березня 2024 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Ірпінь
2024

УДК 657.1:005.3(06)
ББК 65.052.201.2я431
О-17

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 13 від 25.04.2024)*

**О-17 Обліково-аналітичне забезпечення управління суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку: основні принципи та інструменти прийняття управлінських рішень : збірник матеріалів круглого столу, м. Ірпінь, 29 березня 2024 р. [Електронний ресурс] / за наук. ред. О. П. Колісник ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 192 с. PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний депозитарій.
ISBN 978-966-337-727-8**

У збірнику матеріалів круглого столу «Обліково-аналітичне забезпечення управління суб'єктів господарювання в умовах сталого розвитку: основні принципи та інструменти прийняття управлінських рішень» розглянуто обліково-аналітичну систему бізнес-процесів, удосконалення звітності в умовах сталого розвитку, професійне судження як інструмент забезпечення ефективного управління суб'єктами господарювання, digital-технології у процесі формування обліково-аналітичного забезпечення управління суб'єктів господарювання.

Видання розраховане на викладачів ЗВО, практиків, докторантів, здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, імен власних, інших відомостей.

УДК 657.1:005.3(06)
ББК 65.052.201.2я431

ПАНЕЛЬ 3

ПРОФЕСІЙНЕ СУДЖЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Гуріна Наталія

Роль професійного судження бухгалтера
у забезпеченні економічної безпеки підприємства125

Маценко Вікторія

Професійне судження як інструмент забезпечення
ефективного управління суб'єктами господарювання.....128

Савченко Алла, Кібиш Олександра

Професійне судження бухгалтера як основа
інноваційного розвитку системи
обліково-аналітичного забезпечення управління132

Щитова Кристина

Професійне судження бухгалтера в умовах невизначеності136

ПАНЕЛЬ 4

DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Багрій Конон

Значення Digital-технологій для бухгалтерського обліку:
можливості та перспективи140

Вишняк Анастасія

Цифрова трансформація бухгалтерського обліку та
вплив технологій на ефективність і якість фінансової звітності.....144

Главацька Дарія

Цифрова трансформація обліку в умовах форс-мажорних обставин149

ПАНЕЛЬ 4

DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Багрій Конон,

канд. екон. наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку і

оподаткування,

*Чернівецький торговельно-економічний
інститут*

*Державного торговельно-економічного
університету*

ЗНАЧЕННЯ DIGITAL-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тенденція цифровізації сучасної економіки передбачає модифікацію підходів до ведення бізнесу. Враховуючи подальше наростання конкуренції на ринку, топ-менеджери суб'єктів господарювання роблять ставки на нові технології та впровадження інновацій, внаслідок чого актуальним стає дослідження сутності та можливостей застосування технології блокчейн, штучного інтелекту, машинного навчання у бухгалтерському обліку та управлінні суб'єктами бізнесу, завдяки яким можливий розвиток єдиного інформаційного простору, який однаково інтерпретується всіма зацікавленими особами.

Фахівці фінансових служб звикли отримувати дані з одних систем, обробляти їх у форматі Excel і завантажувати результати обробки в інші системи. Бізнес-підрозділи найчастіше використовують власні системи ERP та CRM, а також бухгалтерські програми, загальновідомі та власної розробки, в яких зберігаються окремі масиви даних. Такий підхід до роботи не відрізняється високою ефективністю [1].

Вивчення еволюції розвитку застосування інформаційних технологій у бухгалтерському обліку дозволило виділити такі етапи: застосування електронних таблиць Microsoft Excel, використання спеціалізованих програмних продуктів, застосування інтегрованих ERP систем управління підприємством та хмарних технологій.

Панель 4
Digital-технології у процесі формування
обліково-аналітичного забезпечення управління суб'єктів господарювання

Електронні таблиці Excel дозволяють систематизувати наявну інформацію за необхідними ознаками, формувати підсумки, вибирати необхідну інформацію, створюючи окремі таблиці, зводити інформацію з декількох файлів один.

Спеціалізовані бухгалтерські продукти – програми «BAS: Бухгалтерія», «М.Е.DOC», «MASTER: Бухгалтерія», «BOOKKEEPER», «SMARTFIN.UA» та інші – дозволяють вводити первинні документи, вести журнал господарських операцій і формувати на його основі різноманітні бухгалтерські, податкові та управлінські звіти. Вони можуть бути адаптовані до особливостей будь-якого підприємства, але самотійна настройка програм безпосередньо бухгалтером істотно обмежена.

ERP-системи управління підприємством дозволяють в умовах складного виробництва, розгалуженої мережі філій, великого асортименту продукції, що випускається, і підвищеним обсягом складських операцій, об'єднати кілька завдань: об'єднати всі бізнес-процеси за єдиними правилами у межах однієї системи; оперативно отримувати інформацію про всі сторони діяльності підприємства; планувати і контролювати діяльність організації [2].

Обробка та зберігання інформації в Інтернеті – «хмарні технології» – це ще один сучасний напрямок автоматизації бухгалтерського обліку. Безсумнівно, він має ряд переваг: не потрібно початкових інвестицій, зручний в доступі, немає обмежень у користувачах.

Разом з тим, існуючим технологіям ведення обліку властиві наступні недоліки: ризики втрат та спотворення інформації; розрізненість та низька якість даних; відсутність можливості автоматизованого формування обліково-аналітичної інформації з урахуванням тимчасової вартості грошей; орієнтація на потребу діючих методик обліку; відсутність інтеграції у міжнародну систему обліку.

Новий етап розвитку інформаційних технологій – штучний інтелект, машинне навчання, технологія блокчейн – дозволять нівелювати зазначені проблеми.

В останнє десятиліття збільшилася кількість суб'єктів господарювання, які запроваджують концепцію цифрової трансформації, що включає в себе не тільки використання нових технологій (наприклад, машинне навчання, додатки штучного інтелекту, Інтернет речей, блокчейн), а й зміни ключових бізнес-елементів, включаючи стратегію, бізнес-модель, бізнес-процеси [3].

Штучний інтелект (Artificial Intelligence, AI) – це насамперед машинне навчання. Мета цієї концепції у створенні програм, які можуть самотійно

аналізувати дані, приймати рішення, створювати концепції та вчитися на основі заданих правил, без застосування додаткового програмування [4]. Застосовуючи статистичні методи та економетричні моделі штучний інтелект може побудувати прогнози та сценарії розвитку подій, переробити масив неструктурованих даних у корисну інформацію, скоригувати свої дії з урахуванням змінних умов господарювання.

Машинне навчання (machinelearning) – алгоритми, що дозволяють комп'ютеру робити висновки на підставі даних, не дотримуючись певних правил [5]. Його метою є часткова або повна автоматизація вирішення складних професійних завдань, причому сфера застосування машинного навчання постійно розширюється.

Використання машинного навчання дає безмежні можливості у прийнятті управлінських рішень: засобами глибинного аналізу можна виявити і передбачити подальший розвиток подій, пов'язаний з максимізацією прибутку та зниженням витрат. Застосування машинного навчання дозволяє оптимально використовувати капітал та кошти компанії, знижувати ризики, підвищувати стійкість на ринку та ефективність. Машинне навчання дозволить провести всебічний аналіз інформації про потенційних постачальників та партнерів.

Одним із напрямків застосування цифрових технологій у діяльності бухгалтера є блокчейн – унікальна технологія, поширення якої відбувається в багатьох галузях діяльності людини. Ця технологія, заснована на обліку, пропонує новий спосіб зберігання та розподілу інформації. Інновація дозволяє вирішити проблему, коли бухгалтери зберігають дані в розрізнених місцях без можливості повної їхньої консолідації та перевірки. Крім того, технологія використовується для відстеження прав власності на активи, а також вартості їх купівлі та продажу [6]. Блокчейн володіє важливою для бухгалтерської роботи властивістю: інформації, яка створена в блокчейні, можна довіряти, навіть якщо довіра до контрагенту відсутня, оскільки транзакція може бути здійснена, тільки якщо вона схвалена обома сторонами угоди. Згодом ця інформація захищена від змін.

При цьому блокчейн формує простір, який дозволяє всім учасникам ринку однозначно оцінити інформацію, а штучний інтелект дозволяє забезпечити багатоваріантність звітів з урахуванням ризиків. Інноваційна технологія дозволяє розміщувати записи для зберігання в загальнодоступній системі, яка надає можливість безпечного доступу аудиторам та стороннім організаціям.

Все вищесказане підтверджує, що невпинне і всеосяжне застосування цифрових технологій у бухгалтерському обліку сприятиме: подальшому розвитку автоматизації великої кількості функцій; застосуванню криптографічного захисту для бухгалтерських записів; фірмам не знадобиться вдаватися до послуг посередників, щоб перевіряти усі свої документи; максимальному спрощенню будь-яких процесів; підвищенню операційної ефективності та прозорості вчинених дій; спрощенню здійснюваних угод міжнародного бізнесу.

В умовах цифрової економіки безперечні переваги при прийнятті управлінських рішень полягають у тому, що керівники суб'єктів бізнесу мають можливість отримувати великі обсяги інформації у необхідних розрізах в найкоротші терміни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Багрій К. Л. Деякі аспекти автоматизації обліку та фінансової звітності на підприємстві. *Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*. Чернівці, 2005. Вип. І. С. 469–479.
2. Багрій К. Л. Важливість автоматизації обліку фінансових результатів у сучасних умовах господарювання. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Херсон : ХДУ Серія «Економічні науки». 2013. Вип. 2. С. 76–79.
3. Vukshic V., Ivanchic L., Vugec D. A Preliminary Literature Review of Digital Transformation Case Studies Conference Proceedings, Rome Italy Sep 17–18, 2018, 20 (9) Part VIII P. 952–957. URL : www.researchgate.net/publication/327906148_A_Preliminary_ (дата звернення: 11.03.2024).
4. Роль штучного інтелекту в бухгалтерському обліку. URL : <https://buhgalter911.com/uk/news/news-1044623.html> (дата звернення: 11.03.2024).
5. Машинне навчання проти глибокого навчання – ключові відмінності. URL : <https://www.unite.ai/uk/machine-learning-vs-deep-learning-key-differences/> (дата звернення: 12.03.2024).
6. Як блокчейн змінить бухгалтерію. URL : <https://vikna.if.ua/cikavo/87609/view> (дата звернення: 12.03.2024).